

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/280/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216201430
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7216201430.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 44/A, IČO: 35 815 256, zastúpený Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Michalská 14, proti žalovanému: H. I., narodený XX.X.XXXX, bytom v L., G. XX, o zaplatenie 142,43 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 14. júna 2019 sp.zn. 28C 53/2016

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 14. júna 2019 č.k. 28C 53/2016-78 vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 14.6.2019 č.k. 28C 53/2016-78 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 42,90 € s 5,25% ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,55 € od 1.5.2014 do zaplatenia a s 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 27,35 € od 3.3.2015 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 142,40 € s príslušenstvom titulom úhrad za dodávku plynu (42,90 €), titulom poplatku za prerušenie dodávky zemného plynu (78,53 €) a titulom poplatkov za vystavenie a zaslanie upomienok (21 €).

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané uzavretie zmluvy o dodávke plynu dňa 26.9.2013, na základe ktorej žalobca vyúčtoval žalovanému dodávku plynu na dohodnutom odbernom mieste za obdobie od 26.9.2013 do 18.3.2014 v sume 15,55 € a za obdobie od 19.3.2014 do 28.1.2015 v sume 27,35 €, poplatok za prerušenie dodávky zemného plynu v sume 78,53 € a 7 x po 3 € za jednotlivé upomienky, ktorými žalobca vyzýval žalovaného na zaplatenie vzniknutých nedoplatkov.

4. Za dôvodnú považoval žalobu v časti zaplatenia nedoplatkov za dodávku zemného plynu v celkovej výške 42,90 € s poukazom na ust. § 47 ods. 1 zákona 251/2012 Z.z. o energetike. S poukazom na ustanovenia § 82 ods. 1 písm. g/ a § 82 ods. 2 zákona 251/2012 Z.z. a ustanovenia § 52, § 53, § 488, § 489, § 491 a § 494 Obč. zák. dospel k záveru, že nárok v prevyšujúcej časti žaloby, t.j. o zaplatenie poplatkov za upomienky v sume 21 €, je nedôvodný a v tejto časti žalobu zamietol. Konštatoval, že žalobca nepredložil obchodné podmienky ani cenník, z ktorého odvodzoval tento svoj nárok a odkázal iba na internetovú stránku, na ktorej sú tieto dokumenty dostupné. Zmluva o dodávke plynu neobsahovala zmluvné dojednanie, ktoré oprávňovalo žalobcu účtovať si poplatky za upomienky a poplatok za prerušenie/odloženie dodávky zemného plynu. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno ohľadne týchto uplatnených nárokov a nepredložil žiadne listinné dôkazy, na základe ktorých by bolo možné posúdiť dôvodnosť a výšku pohľadávky. Nepredložil ani žiaden dôkaz o tom, či a kedy došlo k

prerušení alebo obmedzeniu dodávky plynu a aké náklady mu v tej súvislosti vznikli. Navyše považoval tieto poplatky za také, ktoré neboli individuálne dojednané v zmluve a nemohli byť súčasťou obchodných podmienok, keďže sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú. Poplatok za upomienku nemožno chápať ako poplatok za službu, resp. plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi, a preto zmluvná podmienka, v zmysle ktorej je veriteľ oprávnený požadovať od spotrebiteľa poplatok za upomienku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo spôsobuje jej neplatnosť.

5. V zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 Obč. zák. v spojení s § 3 nar. vl. 87/1995 Z.z. zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úrokov z omeškania z priznanej sumy.

6. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na čiastočný (ne)úspech oboch sporových strán, žiadnej z nich náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a proti výroku o náhrade trov konania, v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP a navrhol v napadnutej časti rozsudok zmeniť a zaviazat žalovaného na zaplatenie 99,53 € s príslušenstvom a priznať mu náhradu trov celého konania, alternatívne navrhol zrušiť rozsudok v napadnutej časti a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že súd opomenul postavenie a kompetencie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, neprihliadol na nedostatok právomoci súdu konať vo veci prijateľnosti, či neprijateľnosti obchodných podmienok žalobcu, nezohľadnil rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, nesprávne aplikoval § 53 ods. 1 OZ, namietal nesprávnosť postupu súdu z hľadiska odôvodnenia jeho rozhodnutia, možného preskúmania, ako aj presvedčivosti, ďalej namietal, že súd konal nepredvídateľne, porušil ustanovenia o odstraňovaní väd podania, nesprávne vec právne posúdil a žalobcovi odňal právo na spravodlivý proces. Poukázal na osobitnú zákonnú úpravu a reguláciu vykonávanú Úradom pre reguláciu sieťových odvetví a na kompetenciu tohto úradu vo vzťahu k určeniu obchodných podmienok žalobcu. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví je zákonom určeným štátnym orgánom, ktorý schvaľuje a tým aj určuje obsah obchodných podmienok žalobcu, v dôsledku čoho sú tieto podmienky regulovanými ustanoveniami vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Rozhodnutie o schválení obchodných podmienok je v zmysle § 13 ods. 4 zákona 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, záväzné pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom. Práve z týchto schválených obchodných podmienok vyplýva právo žalobcu účtovať si podľa cenníka externých služieb a výkonov poplatok za prerušenie dodávky plynu a za upomienku. Z obchodných podmienok schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví vyplýva, aké právne predpisy sa vzťahujú na vzťah žalobcu a žalovaného, okolnosť, že je tu definovaný cenník externých služieb a výkonov, vydaný dodávateľom, okolnosť, že nedeliteľnou súčasťou zmluvy so spotrebiteľom sú obchodné podmienky, schválené Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, ktoré podrobnejšie upravujú vzájomné vzťahy medzi dodávateľom a odberateľom a cenník dodávateľa v platnom znení, ktoré sú zverejnené na webovom sídle dodávateľa a okolnosť, že obchodné podmienky žalobcu boli schválené, a tým aj určené Úradom pre reguláciu sieťových odvetví. Obchodné podmienky teda nie sú určené len žalobcom jednostranne, ale sú určované národným regulátorom. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví zároveň schvaľuje a určuje aj prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý v zmysle prevádzkového poriadku je oprávnený účtovať v súlade s Katalógom služieb PDS poplatok užívateľovi za znovupripojenie odberného miesta. Tým, že Úrad pre reguláciu sieťových odvetví schválil obchodné podmienky, konštatoval, že sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vrátane predpisov vzťahujúcich sa na ochranu spotrebiteľa a že tieto podmienky sú formulované jasne a zrozumiteľne. Ohľadne uplatnených nárokov poukázal na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov a osobitne na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6 Co 109/2018 zo dňa 19.3.2016, v zmysle záverov ktorého poplatok za upomienku predstavuje príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Obč. zák. Poukázal ďalej na to, že vzhľadom na vydanie platobného rozkazu, ktorým súd jeho žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel, má dôvodne za to, že osvedčil všetky predpoklady pre vydanie platobného rozkazu, ktorý bol zrušený iba z dôvodu jeho nemožnosti doručenia žalovanému do vlastných rúk. Ďalší postup súdu, keď zamietol žalobu bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, bol nepredvídateľný a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie. Vytýkal súdu, že pokiaľ považoval žalobu za neúplnú, mal ho vyzvať na jej doplnenie. V prípade, že považoval žalobu za zjavne nedôvodnú, mal ho vyzvať na späťvzatie žaloby. Zdôraznil, že obchodné podmienky, ktorými sa riadi vzťah sporových strán, nepodliehajú preskúmvaniu z hľadiska ust. § 53 ods. 1 Obč. zák., a to vzhľadom na osobitnú charakteristiku regulovaného trhu s energetikou, kde za účelom aj ochrany spotrebiteľa národný regulátor (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) vykonáva vecnú reguláciu tak,

aby obchodné podmienky boli v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vrátane predpisov na ochranu spotrebiteľa. Podľa smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, regulované ustanovenia nepodliehajú preskúmvaniu, kedy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, osobitne ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, sú aproximáciou smernice Rady 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle článku 1 bod 2 citovanej smernice Rady, zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväznú, zákonnú alebo regulačnú ustanovenia, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Uvedené potvrdil aj rozsudok Súdneho dvora EÚ z 10.9.2014 vo veci C 34/13 Monika Kušnírová c/a Smart Capital, a.s. Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú obsah záväzného, zákonného alebo regulačného ustanovenia, sú vylúčené z pôsobnosti smernice o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd preto nemohol dospieť k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluvnej dokumentácii žalobcu, nakoľko táto odráža obsah regulačných ustanovení, t.j. je priamo určená rozhodnutím regulačného úradu. Žalobou uplatnené nároky vyplývajú zo schválených obchodných podmienok, a preto nemôžu predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na ust. § 17 ods. 13 zákona 251/2012 Z.z. o energetike zdôraznil, že je priamo zo zákona povinný odberateľa písomne upozorniť, ak odberateľ neuhradí preddavkovú platbu alebo nedoplatok z vyúčtovacej faktúry do určeného dňa splatnosti a určiť mu nový termín splatnosti záväzku, ktorý nesmie byť kratší ako desať dní od upozornenia o neuhradení záväzku. Toto písomné upozornenie zároveň obsahuje aj poučenie o prerušení dodávky elektriny alebo plynu, ak odberateľ nespĺní svoj záväzok ani v dodatočnej lehote. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva, že by bol žalobca povinný znášať s tým spojené náklady, osobitne v situácii, kedy táto činnosť vyplýva len z porušenia povinnosti odberateľa plynu. Toto upomínanie je pritom v prospech odberateľa, lebo sa ním môže predísť prerušeniu dodávky plynu. Náhradu nákladov s tým spojených priznáva žalobcovi Úrad pre reguláciu sieťových odvetví v obchodných podmienkach s poukazom na cenník externých služieb a výkonov. Obdobne to platí aj o poplatku za prerušenie dodávky plynu, ktorú činnosť nevykonáva sám žalobca, ale distribučná spoločnosť a žalobca je povinný tejto distribučnej spoločnosti zaplatiť poplatok stanovený cenníkom externých služieb a výkonov. Vytýkal ďalej súdu, že neposudzoval rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska úpravy § 53 Obč. zák., keď nie je zrejmé, ako postupoval pri hodnotení neprijateľnosti zmluvných podmienok, a teda, akú konkrétnu nerovnováhu vidí v prejednávanej veci. Navyiac, možnosť preskúmateľnosti obchodných podmienok súdom je vylúčená tým, že obchodné podmienky žalobcu schvaľuje národný regulátor v zmysle osobitného zákona a tento posudzuje a určuje zmluvný vzťah medzi sporovými stranami. S poukazom na ust. § 295 CSP, keďže ide o spotrebiteľský spor, vytýkal súdu, že si Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pri dodávke plynu pre odberateľov plynu kategórie domácnosť, účinné od 1. januára 2014 a príslušné rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorými boli schválené obchodné podmienky, sám nezabezpečil, hoci sú prístupné na webovom sídle žalobcu. Vytýkal ďalej súdu, že neboli splnené podmienky pre rozhodnutie bez nariadenia pojednávania, pretože nebola splnená podmienka uvedená v § 297 písm. b/ CSP, keďže v prejednávanej veci nešlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia. Argumentoval ďalej nepredvídateľnosťou postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, osobitne, pokiaľ súd vedel, aké rozhodnutie mieni prijať, t.j., že mieni žalobu čiastočne zamietnuť, mal dať žalobcovi možnosť k tomu sa osobitne vyjadriť a z toho dôvodu mal nariadiť pojednávanie. Vzhľadom na vydanie platobného rozkazu, ktorým súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel, žalobca má za to, že osvedčil všetky predpoklady pre vyhovenie jeho žalobe, a preto bol preňho nepredvídateľný ďalší postup súdu a konečné rozhodnutie bez nariadenia pojednávania. Z dôvodu, že mu bolo znemožnené predkladať dôkazy z dôvodu nenariadenia pojednávania, pripojil k odvolaniu ďalšie listinné dôkazy. Nakoniec namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a z toho dôvodu aj jeho nepresvedčivosť. Tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces žalobcu.

8. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. V prejednávanom spore neboli splnené podmienky pre rozhodnutie v spore bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 297 písm. b/ CSP a v dôsledku tohto nesprávneho procesného postupu súd vo veci rozhodol predčasne, a teda vecne nesprávne.

11. Súd prvej inštancie s odkazom na ust. § 297 písm. b/ CSP, že ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €, mimo pojednávania vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré žalobca predložil spolu so žalobou (zmluva o združenej dodávke plynu, faktúry, vyúčtovacie faktúry, upomienky a pokus o zmiar na č.l. 7 až 35 spisu) a v spore rozhodol bez nariadenia pojednávania dňa 14.6.2019 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

12. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu bolo významné predovšetkým vyriešiť si najskôr tú procesnú otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa ust. § 297 písm. b/ CSP vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania za situácie, keď podľa neho žalobcom predloženými listinnými dôkazmi neboli preukázané všetky rozhodujúce skutočnosti a súd prvej inštancie tak musel založiť svoje rozhodnutie v napadnutej zamietavej časti na závere o neunesení dôkazného bremena žalobcu.

13. V zmysle ust. § 297 CSP (Osobitné ustanovenia o pojednávaní) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak
a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,
b/ ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšujú 1.000 €.

14. Vyššie citované zákonné ustanovenie je súčasťou druhej hlavy CSP - Spory s ochranou slabšej strany, prvého dielu - Spotrebiteľské spory, a teda upravuje zákonné podmienky pre rozhodnutie súdu v spotrebiteľských veciach bez nariadenia pojednávania.

15. V spotrebiteľských veciach súd môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, ak vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa (písm. a/) alebo ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 € (písm. b/). Podmienky v zmysle § 297 písm. b/ CSP pre rozhodnutie súdu bez nariadenia pojednávania musia byť splnené kumulatívne, a teda nesplnenie niektorej z nich má za následok, že súd je povinný vo veci nariadiť pojednávanie.

16. Cieľom vyššie citovaného zákonného ustanovenia je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať v zásade v tzv. bagateľných sporoch (bagateľný cenový prihrádok pri spotrebiteľských sporoch predstavuje 1.000 €), pri ktorých zároveň nie je potrebné dokazovanie vzhľadom na nespornosť skutkových zistení a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu.

17. Zákon nestanovuje, čo treba rozumieť jednoduchým právnym posúdením. Posudzujúcim subjektom toho, čo je jednoduché právne posúdenie, je konajúci súd.

18. Za nesporné skutkové tvrdenia sa v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP považujú skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela.

19. V zmysle ust. § 186 ods. 2 CSP súd má vychádzať zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti, a teda nie je povinný o nich vykonávať dokazovanie.

20. Skôr, ako súd v sporovom konaní pristúpi k vykonávaniu dôkazov, identifikuje, ktoré skutkové tvrdenia strán sú sporné a ktoré sú nesporné. Táto klasifikácia má pre ďalší procesný postup súdu zásadný význam. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. To však neplatí výnimočne, ak existuje dôvodná pochybnosť o pravdivosti nesporných skutkových tvrdení (§ 186 ods. 2). Zákon používa pojmy „nesporné tvrdenia“ (§ 151) a „zhodné tvrdenia“ (§ 186 ods. 2), oba pojmy sú však významovo totožné (viď Civilný sporový poriadok, komentár, Doc. JUDr. Marek Števíček, D.. a kolektív, C.H.Beck, 2016, str. 573).

21. Cit. ust. § 186 ods. 2 CSP oprávňuje súd, aby si osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Súd teda nemusí vykonávať dokazovanie ohľadom skutočností, ktoré medzi stranami sporu nie sú sporné a môže ich bez dokazovania zobrať za základ svojho rozhodnutia. Pri prevzatí zhodných tvrdení strán je súd limitovaný, a to v dvoch smeroch. Prvým limitom je, že súd nemôže vziať

za preukázané také zhodné tvrdenia strán, u ktorých existuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Uvedená koncepcia má zabrániť vytvoreniu fiktívnych skutočností a urobiť ich základom súdneho rozhodnutia. Ak má súd dôvodné pochybnosti o pravdivosti zhodných tvrdení strán, vykoná ohľadom nich dokazovanie. V sporom konaní strana musí navrhnuť dôkazy na ich preukázanie (okrem sporov s ochranou slabšej strany). Ak strana dôkazy nenavrhne, súd na tieto tvrdenia neprihliada (viď vyššie citovaný komentár str. 712-713).

22. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že za nesporné sa síce považujú tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, avšak súd nie je povinný vychádzať z týchto zhodných tvrdení strán, ak má dôvodnú pochybnosť o ich pravdivosti.

23. V prejednávanom spore skutkové tvrdenia žalobcu síce žalovaná výslovne nepoprela, keďže sa k podanej žalobe nevyjadřila, avšak súd nie všetky skutkové tvrdenia žalobcu považoval za preukázané, keďže žalobca na ich preukázanie nepredložil potrebné dôkazy a vo vzťahu k týmto nepreukázaným tvrdeniam nebolo možné aplikovať ust. § 151 CSP o popretí skutkových tvrdení protistrany s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 11.6.2019 sp.zn. I. ÚS 246/2019.

24. Nemožno teda súdu vytkáť, že bez ďalšieho nevychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná nepoprela, avšak procesného pochybenia sa dopustil súd, ak vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b/ CSP.

25. Ako vyplýva z cit. ust. § 297 CSP, rozhodnutie vo veci samej bez nariadenia pojednávania je koncipované len ako možnosť, nie ako povinnosť a vždy je vecou konajúceho súdu, aby vzhľadom na konkrétne okolnosti v každej prejednávannej veci starostlivo zvažil, či je takýto postup namieste, a to najmä so zreteľom na potrebu zabezpečenia dostatočného priestoru na realizáciu procesných práv sporových strán a zásady spravodlivého súdneho konania, vrátane zásady predvídateľnosti postupu súdu v konaní. Ak vzhľadom na okolnosti prejednávannej veci možno takýto priestor poskytnúť iba v rámci nariadeného pojednávania, nemôže súd rozhodnúť vo veci samej bez nariadenia pojednávania, teda len na verejnom vyhlásení rozsudku.

26. O taký prípad ide aj vtedy, ak súd mieni žalobu ako nedôvodnú, čo i len sčasti zamietnuť pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom, zvlášť za situácie, že platobným rozkazom bolo v celom rozsahu jeho žalobe na základe ním predložených listinných dôkazov vyhovené.

27. Súd je teda povinný nariadiť pojednávanie v prípade, ak by v dôsledku rozhodnutia vo veci bez jeho nariadenia, kedy sa nepoužije ustanovenie § 181 ods. 2 CSP (súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie veci), boli vzhľadom na okolnosti danej veci, postup súdu a jeho rozhodnutie prekvapivé. Cieľom zavedenia ustanovenia § 118 ods. 2 do O.s.p. a následne § 181 ods. 2 do CSP bolo predovšetkým zvýšiť predvídateľnosť postupu a rozhodovania súdu a posilniť právo na spravodlivý súdny proces. Týmto ustanoveniami sa má sporovým stranám vytvoriť procesná možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť realizáciu jeho procesných práv (viď. napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo /236/2010 zo dňa 14.4.2011 alebo sp.zn. 3Mcdo/18/2010 zo dňa 17.2.2011).

28. Súd prvej inštancie sa dôsledne vyššie uvedenými zásadami neriadil, keď žalobu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom bez nariadenia pojednávania potom, čo jeho návrhu na vydanie platobného rozkazu v celom rozsahu vyhovel a žalobca sa teda dôvodne domnieval, že osvedčil všetky predpoklady pre vyhovenie žalobe.

29. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní uplatnených nárokov v napadnutej časti považuje za predčasný, keď v dôsledku porušenia práva žalobcu na spravodlivý súdny proces vychádza z nedostatočne ustáleného skutkového stavu.

30. Odvolací súd uvádza, že bez nariadenia pojednávania môže súd prvej inštancie vec prejednať a rozhodnúť súčasne len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav veci na základe stranami predložených listín, lebo nimi boli preukázané všetky medzi stranami sporné skutkové okolnosti, významné pre právne posúdenie veci. Ak totiž ust. § 297 CSP upravuje podmienku, že skutkové

tvrdenia strán nie sú sporné, vyjadruje tým nielen požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán, resp. zo skutkových tvrdení strán, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 CSP), z iného dôkazu ako z listín predložených stranami, ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými, resp. nespornými tvrdeniami strán a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebude (aj) nesplnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenia dôkazného bremena. Ak sa ukáže, že strana doteraz nespĺnila svoju povinnosť tvrdenia (neuviedla všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedla neúplne) alebo povinnosť dôkaznú (nenavrhol dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie veci významné), musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa § 297 písm. b/ CSP, ako to bolo v danom prípade, vždy nariadiť pojednávanie (§ 177 ods. 1 CSP), pretože si musí splniť obligatórnu povinnosť v zmysle § 181 ods. 2 CSP, t.j. určiť, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uviesť tiež svoje predbežné právne posúdenie veci, teda informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, čo bez nariadenia pojednávania nie je možné.

31. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzaviera, že na prejednanie veci samej nie je potrebné v zmysle ust. § 297 písm. b/ CSP nariadiť na súde prvej inštancie pojednávanie, i keď ide o spotrebiteľský spor do 1.000 €, len vtedy, ak strany sporu prostredníctvom nimi predložených listinných dôkazov a svojich nesporných tvrdení uniesli bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno a ak podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej bol týmito dôkazmi (prípadne aj pomocou zhodných, resp. nesporných tvrdení strán) zistený skutkový stav veci, čo však v prejednávanej veci splnené nie je.

32. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom predloženými listinnými dôkazmi súd nemal za preukázané tvrdenia žalobcu, bolo jeho povinnosťou nariadiť pojednávanie, na ktorom by určil, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ktoré nie, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie a mal uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci, z ktorého by žalobca získal informáciu o rozsahu sporných a ním nepreukázaných tvrdení a mal by tak vytvorenú procesnú možnosť navrhovať ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

33. Pokiaľ súd takto nepostupoval, znemožnil tým žalobcovi, aby uskutočňoval svoje procesné práva a zároveň jeho rozhodnutie v tomto štádiu konania a dokazovania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutom zamietavom výroku v časti zamietnutia žaloby o 99,53 € s prísl. v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a vracia vec súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu vo veci nariadiť pojednávanie, vykonať úkony podľa ust. § 181 ods. 2 CSP a po vykonaní dokazovania vo veci opätovne rozhodnúť.

35. Predmetom konania po zrušení rozsudku teda zostáva suma 99,53 € s príslušenstvom, a to titulom poplatkov za upomienky (7 x 3 €) a titulom poplatku za prerušenie dodávky zemného plynu (78,53 €).

36. Z dôvodu procesnej hospodárnosti odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o právne posúdenie nároku na zaplatenie poplatkov za upomienky, vyslovil svoj právny názor v rozsudku sp.zn. 6Co/109/2018 zo dňa 19. marca 2019 tak, že poplatky za upomienky sú príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Obč. zákonníka a s poukazom na povinnosť žalobcu upozorniť odberateľa na neuhradenie záväzkov v zmysle § 17 ods. 13 zákona 251/2012 Z.z. dodávateľ má nárok na úhradu poplatku za upomienku vo výške stanovenej v cenníku v súlade s obchodnými podmienkami, ktoré sú schválené Úradom pre reguláciu sieťových odvetví.

37. V súvislosti nárokom na zaplatenie poplatkov za upomienky odvolací súd dáva do pozornosti, že aj v tomto prípade je potrebné posudzovať účelnosť takto vynaložených nákladov, a to z hľadiska, či bolo účelné žalovaného 7 x v pravidelných jednomesačných intervaloch upozorňovať na zaplatenie toho istého nedoplatku (24,55 €), ako to vyplýva zo všetkých upomienok, a to aj s poukazom na ust. § 17 ods. 13 zákona 251/2012 Z.z. o energetike, ktoré neukladá povinnosť opakovaných výziev.

38. Podľa názoru odvolacieho súdu postačuje jedno upozornenie podľa § 17 ods. 13 cit. zák., ktoré spĺňa tam uvedené náležitosti a ktoré bolo žalovanému doručené a opakované upozornenia na zaplatenie toho istého nedoplatku považuje súd za nadbytočné a neúčelné.

39. Povinnosť v zmysle § 17 ods. 13 cit. zákona si teda žalobca splnil už upomienkou zo dňa 12.5.2014, a preto podľa názoru odvolacieho súdu náklady na ďalšie upomienky nemožno považovať za účelne vynaložené.

40. Pokiaľ ide o poplatok za prerušenie dodávky plynu, v tomto štádiu konania žalobca nepreukázal, či vôbec a kedy došlo k prerušeniu dodávky plynu, a to ani v odvolacom konaní, pričom len samotná faktúra na č.l. 30 spisu, vyhotovená 13.1.2015 s dátumom splatnosti 27.1.2015, ktorej doručenie žalovanému navyiac nie je ani preukázané, nie je dôkazom o dôvodnosti tohto nároku.

41. Pozornosti odvolacieho súdu neušla ani tá skutočnosť, že vyššie uvedená faktúra je vyhotovená 13.1.2015, z čoho možno usúdiť, že najneskôr v tento deň malo dôjsť k prerušeniu dodávky plynu, pričom následne z vyúčtovacej faktúry na č.l. 33 vyplýva, že odber plynu bol účtovaný až do 28.1.2015, čo nie je v súlade s fakturáciou poplatku za prerušenie dodávky plynu.

42. Až v prípade, že žalobca odstráni vyššie uvedené rozpory a predovšetkým preukáže, kedy došlo k prerušeniu dodávky plynu žalovanému, je možné sa ďalej zaoberať posudzovaním tohto nároku ako nároku vyplývajúceho z obchodných podmienok, schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví a cenníkom externých služieb a výkonov a v tej súvislosti bude povinnosťou súdu vyporiadať sa s argumentáciou žalobcu, že tieto obchodné podmienky sú vylúčené zo súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmysle článku 1 bod 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách aj s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 10. septembra 2014 vo veci C 34/13.

43. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti žalobou uplatnených nárokov je na žalobcovi a povinnosťou súdu nie je ani s poukazom na ust. § 295 a § 303 CSP obstarávať dôkazy ex offa na tvrdenia ním uvádzané, keďže žalobca nie je spotrebiteľom.

44. Pokiaľ žalobca nepredloží dostatok dôkazov na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe, nejde o vadu podania, ktorú je povinný súd odstraňovať a teda nebolo povinnosťou súdu vyzývať žalobcu na predloženie dôkazov na ním uvádzané tvrdenia.

45. Dôkazy, na ktoré sa žalobca odvoláva, a ktoré má k dispozícii, je povinný súdu aj predložiť a nie je povinnosťou súdu ex offa tieto dôkazy obstarávať z označených internetových stránok.

46. V novom rozhodnutí súd opätovne rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).